

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, jednal dne 18. listopadu 2015 ve veřejném zasedání v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Bohuslava Miervy a soudců JUDr. Vladimíra Sedláčka a JUDr. Lenky Konrádové o odvoláních obžalovaného **Vojtěcha S.**, nar. xxx, a poškozeného **Zdeňka N.**, nar. xxx, proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 17. 9. 2015, č. j. 2 T 188/2015 - 246, a rozhodl

t a k t o :

I. Z podnětu odvolání poškozeného Zdeňka N. se podle § 258 odst. 1 písm. f/, odst. 2 trestního řádu **z r u š u j e** napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody učiněném podle § 228 odst. 1 trestního řádu a § 229 odst. 2 trestního řádu ve vztahu k poškozenému Zdeňku N. a za podmínek uvedených v § 259 odst. 3 trestního řádu se **n o v ě r o z h o d u j e** tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný **povinen zaplatit** poškozenému Zdeňku N., nar. xxx, bytem xxx, na náhradě škody částku **25.196 (dvacetpěttisícstodevadesátšest) Kč** a na náhradě nemajetkové újmy částku **750.000 (sedmsetpadesáttisíc) Kč**.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozený Zdeněk N. **o d k a z u j e** se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek **n e z m ě n ě n**.

II. Podle § 256 trestního řádu se odvolání obžalovaného Vojtěcha S. **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 17. 9. 2015, č. j. 2 T 188/2015 - 246, byl obžalovaný Vojtěch S. uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tak, jak je popsáno ve skutkové větě výroku napadeného rozsudku. Podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest odnětí svobody v trvání 2 roků. Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 roků. Podle § 73 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku byl obžalovanému uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v trvání 3 roků. Dále bylo rozhodnuto výrokem o náhradě škody tak, že podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalovanému uložena povinnost zaplatit na náhradě škody poškozeným: Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra České republiky, se sídlem Praha 10, Kodaňská 1441/46, IČO 47114304, na majetkové škodě částku ve výši 14.795Kč, Veronice K., nar. xxx, bytem xxx na majetkové škodě částku ve výši 3.000Kč a nemajetkové škodě částku ve výši 500.000Kč, Markétě N., nar. xxx, bytem xxx, na nemajetkové škodě částku ve výši 500.000Kč, Miloslavě T., nar. xxx, bytem xxx, na nemajetkové škodě částku ve výši 500.000Kč, B. K., nar. xxx, bytem xxx, na nemajetkové škodě částku ve výši 150.000Kč, D. L., nar. xxx, bytem xxx na nemajetkové škodě částku ve výši 150.000Kč a Zdeňku N., nar. xxx, bytem xxx na majetkové škodě částku ve výši 25.196 Kč a nemajetkové škodě částku ve výši 500.000Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byli poškození Veronika K. a Miloslava T. se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové škody a Zdeněk N. se zbytkem svého nároku na náhradu majetkové i nemajetkové škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Shora uvedený rozsudek nenabyl právní moci, neboť byl včas napaden odvoláním obžalovaného Vojtěcha S. a odvoláním poškozeného Zdeňka N.

Obžalovaný zaměřil odvolání do všech výroků napadeného rozsudku a prostřednictvím obhájkyne odůvodnil tak, že rozsudku okresního soudu je nutno vytknout, že se v něm soud nevypořádal se všemi okolnostmi důležitými pro rozhodnutí. Zejména zcela opomněl vzít v úvahu povinnosti chodce při přecházení vozovky, které chodkyně zjevně porušila. Podle § 54 odst. 2 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích se chodec před vstupem na vozovku musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Chodkyně v daném případě přecházela přes vozovku mimo přechod pro chodce a výše zmíněné zákonem stanovené povinnosti přitom porušila. Kromě toho porušila také ustanovení § 4 písm. a/, b/ zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Porušení těchto ustanovení ze strany chodkyně je přitom jednoznačně v příčinné souvislosti s projednávanou dopravní nehodou. Obžalovaný sám jel i podle závěrů znalce Ing. Ladislava Mandáka PhD. dovolenou rychlostí a způsob jeho jízdy nijak nezvyšoval riziko vzniku jakékoliv dopravní nehody. Podle názoru obhajoby je třeba si tedy položit otázku, zda je řidič povinen předvídat a předpokládat porušení povinností

ze strany jiného účastníka provozu a tomuto přizpůsobit svou jízdu. Stejnou otázkou se zabýval i Nejvyšší soud ČR a došel k závěru, že nikoli. Obhajoba poukazuje přitom na jeho rozhodnutí sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, podle kterého po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůbil své počínání. Naopak je oprávněn očekávat od ostatních účastníků dodržování stanovených pravidel. Toto je pak třeba vzít v úvahu při hodnocení znaleckého posudku. Znalec posuzuje dopravní nehodu z hlediska toliko technického a nikoli právního. Znalec sice konstatuje, že z technického hlediska chodkyně nevytvořila obžalovanému překážku ani náhlou ani nepředpokladatelnou, ale při právním hodnocení je nutno přihlédnout k uvedeným povinnostem chodce při vcházení do vozovky a k citovanému judikátu, z něhož plyne, že řidič není povinen předpokládat možné porušení pravidel provozu chodcem, naopak je oprávněn očekávat, že chodec pravidla dodrží a do vozovky, resp. do jízdního pruhu, v němž řidič jede, nevstoupí. Po právní stránce je tedy věc nutno posoudit tak, že chodkyně, která sama porušuje pravidla silničního provozu, je s to vytvořit řidiči překážku nepředpokladatelnou, což se také stalo. Obhajoba dále uvádí, že pokud se zaměří na možnosti odvrácení střetu, které popsal znalec ve svém posudku, pak znalec dovodil, že řidič měl možnost střetu zabránit pouze, pokud by na chodkyni zareagoval již v momentě, kdy vstoupila do vozovky na protější straně. Je však řidič již v tuto chvíli na chodce povinen reagovat? Zákon o provozu na pozemních komunikacích, ani jiný zákon takovou povinnost řidiči neukládá. Logicky se nabízí a běžně se tak děje, že chodec přejde polovinu vozovky, uprostřed se zastaví a v přecházení pokračuje, až se přesvědčí, že může bezpečně přejít i druhou polovinu vozovky. Řidič by měl nepochybně reagovat na nenadálou situaci v momentě, kdy chodec vchází do jeho jízdního pruhu. V tuto chvíli však dle znalce do střetu zbývala jen jedna vteřina a řidič již neměl možnost střetu zabránit (a to zcela bez ohledu na to, zda chodkyni viděl nebo nikoli). Střetu však v tuto chvíli mohla zabránit chodkyně, pokud by se rozhlédla a do pruhu by nevstoupila. Je nutno dle názoru obhajoby také připomenout, že obžalovaný popsal, že v protijedoucím pruhu projížděla vozidla - nákladní, za ním dodávka, poté osobní vozidla. Nemohl tedy vidět ani předpokládat, že se mezi vozidly může objevit chodec. Jakkoli problematická se jeví výpověď svědkyně Svatavy S., co se týče pohybu účastníků nehody před samotným střetem, lze jí uvěřit, že viděla střet samotný a události následující. Nezanedbatelný je její postřeh, že chodkyně vstoupila řidiči do cesty náhle a že řidič jí neměl možnost vidět, stejně jako chodkyně neviděla jej.

V neposlední řadě obžalovaný namítá, že soud nevyhověl důkaznímu návrhu obhajoby, který uváděla již v přípravném řízení. Obžalovanému se doneslo, že v místě nehody na Dolní Novosadské se hovoří o tom, že chodkyně měla do cesty vběhnout a měli by tam být další svědci. Obžalovaný navrhol, aby bylo provedeno šetření za účelem nalezení dalších svědků nehody, kteří by nehodu mohli blíže popsat. S ohledem na rozpory mezi závěry znalce a výpovědí svědkyně S. (svědek N. sám střet ani děj střetu předcházející neviděl), by bylo na místě pokusit se rozptýlit pochybnosti provedením dalších možných důkazů. Na důkazním návrhu obžalovaný tedy setrvává.

Obhajoba má za to, že v tomto případě soud nečinil dostatečná skutková zjištění a nadto nesprávně vyhodnotil zavinění na straně jednotlivých účastníků dopravní nehody a příčinnou souvislost mezi porušením pravidel silničního provozu a způsobeným tragickým následkem, což vedlo k nesprávnému rozhodnutí.

Obžalovaný s ohledem na shora uvedené navrhuje, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek dle § 258 odst. 1 písm. b/ trestního řádu a aby sám rozhodl tak, že obžalovaného zproští obžaloby podle § 226 písm. b/ trestního řádu, případně pokud odvolací soud vyhoví návrhu na doplnění dokazování, nechť zruší napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b/, c/ trestního řádu a vrátí věc soudu prvního stupně k doplnění dokazování.

Poškozený Zdeněk N. zaměřil odvolání do výroku o náhradě nemajetkové újmy ve výši 500.000 Kč, když proti výroku o náhradě majetkové škody ve výši 25.196 Kč ničeho nenamítá. Odvolání poškozený prostřednictvím svého zmocněnce odůvodnil tak, že je přesvědčen, že rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného je v přezkoumávané části rozsudku nesprávné podle § 258 odst. 1 písm. f/ trestního řádu. Poškozený v rámci trestního řízení proti obžalovanému uplatnil včas náhradu nemajetkové újmy ve výši 1.000.000 Kč. Výše této nemajetkové újmy spočívající v duševních útrapách dle § 2959 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, byla poškozeným odůvodněna zejména tím, že se zemřelou byli manželé po dobu 28 let, když po celou dobu manželství spolu se zemřelou žili ve společné domácnosti, v této společně hospodařili a společně hradili náklady na tuto domácnost. Jejich manželství bylo harmonické a za dobu trvání manželství vychovali dnes již dvě zletilé dcery. Jako největší díl vyčíslené duševní útrapy ve výši 1.000.000 Kč odvodil poškozený zejména od toho, že sám byl svědkem dopravní nehody, při které mu zemřela tak blízká osoba, se kterou žil 28 let. Sám poškozený poté, co svoji manželku vyložil z auta, ve zpětném zrcátku viděl, jak jeho manželka letí po nárazu do osobního automobilu vzduchem a jak dopadá na zem. Poškozený ihned poté zastavil svůj osobní automobil a běžel manželce na pomoc. Zde manželku viděl bezprostředně po nárazu do osobního automobilu, jak leží na zemi bezvládná, poškozený se snažil přivolat rychlou záchrannou službu a byl u manželky po celou dobu, dokud nepřijela rychlá záchranná služba, která zemřelou odvezla do nemocnice. Poškozený tedy celou situaci ohledně autonehody prožíval přímo osobně a bezprostředně. Tyto skutečnosti byly před soudem prvního stupně prokázány svědeckou výpovědí poškozeného, tak i výpovědí samotného obžalovaného. Soud prvního stupně se však při úvaze ohledně přiznání výše nemajetkové újmy poškozenému těmito skutečnostmi vůbec nezabýval. Pouze obecně uvedl, že ohledně nemajetkové újmy dle § 2959 OZ rozhoduje podle zásad slušnosti. Soud prvního stupně dále uvedl, že se jako objektivním kritériem zabýval závažností popsané události a okolnostmi, za nichž k ní došlo. Sám soud prvního stupně při odůvodnění výše nemajetkové škody na str. 8 rozsudku uvádí, že poškozený byl přítomen tragické události, při které mu zemřela osoba jemu nejbližší, zemřelou po nehodě registroval a viděl ji ležet v krvi na vozovce, když ji navíc nemohl doprovodit sanitkou do nemocnice.

Poškozený poukazuje na komentář k § 2959 OZ, ze kterého vyplývá, že je třeba odčinit újmu poškozenému, která se odvíjí jednak od psychické bolesti způsobené vnímáním újmy blízkého člověka jako újmy vlastní, když je však třeba odčinit i další citové strádání jako je šok ze zprávy o smrtelném úrazu, ztrátu životní perspektivy, obavy o budoucnost apod. Výše nemajetkové újmy je však vždy subjektivní a požadavek slušnosti má v sobě zahrnovat i ohleduplnost vůči sekundární oběti a toleranci k jejímu utrpení, když soud by neměl opomínat okolnosti konkrétního případu. Komentář dále uvádí, že je třeba při posuzování nemajetkové újmy spočívající v duševních útrapách přihlížet i k místní a časové blízkosti tragické události. Jak již bylo uvedeno výše, poškozený byl sám svědkem dopravní nehody a manželku viděl v letu a následně v krvi na vozovce. Situace, kdy je poškozený jako sekundární oběť přítomen na místě nehody, patří mezi nejtěžší a odůvodňují vyšší zadostiučinění. Okresní soud přiznal matce zemřelé, dvou dcerám i pozůstalému manželovi stejnou výši nemajetkové újmy, když však jejich prožité utrpení a duševní útrapy nebyly a ani

nemohly být stejné. Poškozený je přesvědčen, že toto jeho prožité utrpení je mnohem větší než utrpení matky zemřelé a pozůstalých dcer, neboť byl přímo on sám svědkem této tragické události a celou událost tak nevnímal zprostředkovaně jako ostatní poškození, ale vnímal ji přímo osobně. Toto jeho intenzivní prožité utrpení tak mělo být zohledněno i při určení výše nemajetkové újmy, když mělo být vyšší než u ostatních poškozených.

Závěrem poškozený s ohledem na shora uvedené navrhuje, aby krajský soud jako soud odvolací dle § 259 odst. 3 trestního řádu sám ve věci rozhodl, neboť nové rozhodnutí je možno učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn, aby v tomto novém rozsudku uložil obžalovanému Vojtěchovi S. v souladu s § 228 odst. 1 trestního řádu povinnost zaplatit na náhradu škody poškozenému Zdeňku N. na nemajetkové újmě částku ve výši 1.000.000 Kč.

K veřejnému zasedání se osobně dostavil obžalovaný Vojtěch S., jeho obhájkyň, krajská státní zástupkyň, poškozený Zdeněk N. a jeho zmocněnec.

Po podání zprávy o stavu věci obhájkyň obžalovaného přednesla odvolání ve shodě s jeho písemným zněním, jak je založeno ve spise a učinila shodný konečný návrh.

Obžalovaný s podáním své obhájkyň souhlasil a dodal, že tu chodkyni doopravdy neviděl, protože tam do protivky jela vozidla, znalec se tam ani nebyl podívat, jaký ten provoz tam je. Svůj jízdní pruh měl volný a jestli tam vstoupila mezi vozidla, protože když se to stalo a když volal rychle záchranku, tak tam byl pořád hustý provoz. Zaregistroval vlastně ten střet a po střetu začal brzdit. Pak ho svědci nebo okolnosti nezajímali, pro něho bylo důležité zavolat v první řadě záchranku. Pomalu třičtvrtě roku se s tím trápí, že vlastně jako za to nemůže a vina spadla na něho.

Zmocněnec poškozeného Zdeňka N. přednesl odvolání ve shodě s jeho písemným vyhotovením založeným ve spise a učinil shodný konečný návrh. K odvolání obžalovaného se vyjádřil tak, že i když padlo, že obžalovaný situaci lituje, tak příbuzné zemřelé nekontaktoval a žádnou omluvu vůči nim, i třeba z nějakého morálního hlediska, když se cítí nevinný, nesměřoval. Pokud se týká skutkových okolností v odvolání obžalovaného, tak je to celé postaveno na premise, že chodkyně měla porušit ustanovení zákona o provozu na pozemních komunikacích a že přecházela vozovku ve své podstatě protiprávním způsobem, kdy měla donutit řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Ze znaleckého posudku jednoznačně vyplynulo, že toto nezpůsobila. Nejedná se o nějaké náhlé vkročení do vozovky, kdy by vytvořila situaci, na kterou by musel řidič reagovat právě změnou směru nebo intenzivním brzděním. Bylo prokázáno, že bohužel obžalovaný poškozenou neviděl vůbec z důvodů, které, ať jsou jakékoliv, jsou bohužel na jeho straně. Stačilo, aby obžalovaný reagoval a i kdyby došlo k nehodě, tak by zmírnil následky nehody a nemuselo dojít ke smrti poškozené.

Poškozený Zdeněk N. doplnil, že v tu dobu tam žádný hustý provoz nebyl, před obžalovaným žádná auta nejela, protože on jeho auto viděl přijíždět, žádné auto k němu jako směrem od Holice na Olomouc nejelo a žádné auto nejelo od Olomouce. Tam bylo aspoň 20 vteřin, on v tom autě seděl a viděl to. Manželka měla dvě francouzské hole. Pokud jde

o plnění pojišťovny ze zákonného pojištění vozidla obžalovaného, tak přišlo všem poškozeným, kteří se připojili s nárokem na náhradu škody 50% ze soudem přiznané náhrady nemajetkové újmy.

Obhájkyň se k odvolání poškozeného vyjádřila tak, že s ohledem na odvolání obžalovaného nesouhlasí s postojem zmocněnce poškozeného a jeho hodnocení znaleckého posudku považuje za nesprávné. S ohledem na návrh obhajoby na zproštění obžalovaného považuje odvolání poškozeného za nedůvodné a navrhuje, aby byli v celém rozsahu poškození odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávní.

Krajská státní zástupkyně se k odvolání obžalovaného a poškozeného Zdeňka N. vyjádřila tak, že pokud jde o výrok o vině a výrok o trestu, tak tyto považuje za zákonné. Neshledala žádné důvody, proč by měl krajský soud jako soud odvolací tyto výroky okresního soudu jakkoli měnit. Podle jejího názoru okresní soud provedl veškeré možné důkazy, přičemž návrh obhajoby na provedení výslechu dalších, dosud neustanovených svědků, považuje za nejasný a těžko proveditelný. Byla vyslechnuta svědkyně Svatava S., která ovšem do těch okolností nevnesla příliš výrazné světlo a státní zástupkyně nemá za to, že by měly být provedeny ještě nějaké další blíže nespécifikované důkazy. Podle jejího názoru byly provedeny důkazy v dostatečném rozsahu, jejich obsah okresní soud řádně vyhodnotil a nelze říct, že by tyto důkazy hodnotil v příkrém rozporu s jejich obsahem. Ta obhajoba, která je uplatňována v rámci odvolání, byla uplatňována již dříve, tzn., že obžalovaný se necítí vinen, protože chodkyni neviděl a chodkyně dle jeho názoru nepřecházela cestu tak, jak přecházet měla. Státní zástupkyně má za to, že toto bylo ale provedenými důkazy vyvráceno. Znalecký posudek jednoznačně říká a i v podstatě ty okolnosti na místě činu říkají, že poškozená nemohla přecházet tu vozovku na přechodu pro chodce, protože tento se tam nenacházel vůbec, takže tu cestu musela nějakým způsobem přejít a znalec také říká, že obžalovanému nic nebránilo v tom, aby tu přecházející chodkyni viděl. To, že ji obžalovaný neviděl je smutné, ale není zjiřitelné, z jakého důvodu se tak stalo. Je třeba také poukázat na skutečnost, že ta poškozená nevyvolala nepředvídatelnou ani náhlou překážku pro obžalovaného a ani v podstatě nepřecházela takovým nesprávným způsobem, že by obžalovaný musel nějak náhle měnit rychlost nebo směr své jízdy. Kdyby poškozenou viděl, tak mohl reagovat zcela běžně, prostě zpomalit svou jízdu takovým způsobem, aby ona mohla bez problémů přejít. Obhajoba obžalovaného spočívající v tom, že tam snad byl hustý provoz, tak to uvádí pouze obžalovaný, svědek poškozený uvádí, že tam hustý provoz nebyl, a k tomuto provozu se vyjadřuje i svědkyně S., která uvádí, že žádné auto před ní nejelo, věnovala se především svému pruhu, ve kterém jela nepříliš velkou rychlostí. Takže ani ona neměla nějakými projíždějícími vozidly ani v jejím pruhu, ani v protisměru výhled zhoršený. Obhajoba obžalovaného dle názoru krajské státní zástupkyně není úplně na místě a není prokázána žádnými dalšími skutečnostmi. Pokud byl obžalovaný uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, tak okresní soud postupoval správně. Uložený trest odnětí svobody s podmíněným odkladem na zkušební dobu a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel jsou tresty zcela přiměřené včetně jejich výměr. U obou trestů byly zohledněny veškeré skutečnosti na straně obžalovaného a takto uložené tresty okresní soud řádně odůvodnil. Pokud jde o výrok o náhradě škody, tak má krajská státní zástupkyně za to, že soud akorát nepřesně uvedl, že přiznává nemajetkovou škodu, když spíše měl uvést nemajetkovou újmu. Pokud jde o přiznané částky pozůstalým, tak vyjma manžela zemřelé, má za to, že ty částky jsou správné. V případě manžela zemřelé má krajská státní zástupkyně za to, že je třeba zohlednit to, že on byl na tom místě činu a viděl v podstatě v přímém přenosu to, co následně způsobilo smrt

jeho manželky. Státní zástupkyně ponechala na úvaze krajského soudu jako soudu odvolacího, v jakém rozsahu s ohledem na uvedené zvýší nemajetkovou újmu u poškozeného manžela zemřelé.

Z podnětu podaných odvolání podle § 254 trestního řádu přezkoumal odvolací soud zákonnost a odůvodněnost napadených výroků, tj. výroku o vině, výroku o trestu, výroku o náhradě škody, jakož i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Předně je nutno uvést, že pokud jde o postup řízení, které předcházelo odvoláním napadeným výrokům, pak v tomto směru odvolací soud nezjistil podstatné procesní vady, jež by mohly mít vliv na správnost rozhodnutí, zejména nebyla zjištěna závažná porušení těch procesních ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby.

Pokud jde o odvolání obžalovaného Vojtěcha S. zaměřené do výroku o vině, tak má krajský soud za to, že odvolacím námitkám obžalovaného nelze přiznat důvodnost. Obžalovaný setrvává na stanovisku, že je nevinný a domáhá se zproštění podané obžaloby podle § 226 písm. b/ trestního řádu, případně vrácení věci soudu I. stupně za účelem doplnění dokazování, přičemž pouze obecně navrhuje zjištění případných dalších svědků dopravní nehody, které nijak nekonkretizuje. Krajský soud návrh obžalovaného na doplnění dokazování zamítl, když má za to, že shromážděné a před okresním soudem provedené důkazy jsou dostatečným podkladem pro rozhodnutí o vině obžalovaného.

Z provedeného dokazování jednoznačně a nepochybně vyplývá, že obžalovaný se plně nevěnoval řízení vozidla, protože pokud by se plně řízení vozidla věnoval, tak by musel chodkyni zemřelou Marcelu N. vidět přecházet vozovku z jeho pohledu zleva a musel by na ni reagovat. Obžalovaný však chodkyni neviděl, vůbec ji ve vozovce neregistroval, ač mu v tom nic nebránilo. Chodkyni přecházet vozovku měl a mohl vidět. V této souvislosti krajský soud zcela odmítá odvolací námitku obžalovaného, že dopravní nehodu zavinila poškozená zemřelá Marcela N., když právě ona dle názoru obhajoby porušila pravidla silničního provozu. Poškozená zemřelá chodkyně byla oprávněna vozovku v daném místě přecházet, protože v daném úseku nebyla blíže než 50 metrů křižovatka s řízeným provozem, nebyl přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod nebo nadchod“. Obžalovaný měl možnost po celou dobu, po kterou chodkyně přecházela vozovku, tuto sledovat. K argumentům obžalovaného, že jel dovolenou rychlostí, věnoval se svému jízdnímu pruhu je nutno uvést, že obžalovaný musí sledovat celou vozovku, nikoli jen svůj jízdni pruh a rychlost jízdy musí přizpůsobit situaci v silničním provozu. Sám obžalovaný uvedl, a to je nutno zdůraznit, že daný úsek velmi dobře zná, tudíž měl mimo jiné předpokládat i to, že v daném úseku vozovku přechází chodci. Provedenými důkazy byla vyvrácena obhajoba obžalovaného, že v dané době byl v daném úseku hustý provoz, a proto se domnívá, že chodkyně vstoupila do vozovky mezi vozidly, a proto chodkyni nemohl registrovat a reagovat na ni. Z provedených důkazů vyplývá, že před obžalovaným nejelo v jeho směru jízdy žádné vozidlo, stejně tak nejelo žádné vozidlo v protisměru, tudíž bylo vyvráceno tvrzení obžalovaného, že vozidla mu bránila ve výhledu. Způsob jízdy, rychlost, techniku jízdy musí řidič přizpůsobit situaci v silničním provozu a pokud by obžalovaný plně věnoval pozornost řízení vozidla a sledoval by situaci v silničním provozu, tak by viděl chodkyni přecházet vozovku, navíc by viděl, že se

jedná o chodkyni handicapovanou, pohybující se s pomocí dvou francouzských berlí, čemuž měl věnovat zvýšenou pozornost, především přizpůsobit rychlost jízdy tak, aby přecházející chodkyni neohrozil a neomezil. V daném případě však obžalovaný chodkyni vůbec neviděl, jak tvrdí, přičemž důvod, proč ji neviděl, je výhradně na jeho straně, a proto nemohl splnit shora uvedené povinnosti řidiče. V žádném případě chodkyně zemřelá Marcela N. nepřecházela vozovku tak, že by s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjíždějícího vozidla řízeného obžalovaným tohoto donutila k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Obžalovanému nevytvořila ani náhlou ani nepředvídatelnou, nepředpokladatelnou překážku. Aplikace v písemně vyhotoveném odvolání uvedené judikatury je ze strany obhajoby zcela nesprávná. Je nutno odmítnout argument obhajoby, že soud rozhodoval na podkladě technických závěrů znalce, naopak je krajský soud toho názoru, že okresní soud znalecký posudek z oboru doprava hodnotil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech s dalšími provedenými důkazy a těmto závěrům dal správný právní význam. V daném případě za předpokladu, že by obžalovaný viděl chodkyni, tak stačilo jen mírně zpomalit a umožnit chodkyni bezpečný přechod vozovky. Výlučným viníkem předmětné dopravní nehody je obžalovaný a jakékoli úvahy o možném zavinění, příp. spoluzavinění nehody ze strany poškozené zemřelé je nutno odmítnout. Pokud by krajský soud přistoupil na argumenty obhajoby, tak by na daném místě nebylo možné vozovku vůbec přejít. Už vůbec nelze přistoupit na odvolací námitku obžalovaného, že se mu doneslo, že poškozená měla do cesty obžalovaného vběhnout. V této souvislosti se odkazuje na prokázanou skutečnost, že chodkyně se pohybovala o dvou francouzských holích. S tímto tzv. donesením informací k obžalovanému pak souvisí postup krajského soudu, který zamítl návrh obžalovaného na doplnění dokazování tím, že budou hledáni další případní svědci nehody. Stejně jako u svědkyně S. by tak byly sbírány subjektivní názory, které by nijak nepřispěly k objasnění již dle názoru dostatečně objasněné dopravní nehody. Stejně tak je nutno odmítnout argument obžalovaného, že znalec nebyl na místě nehody. Znalec měl k dispozici veškeré dostupné podklady, které byly dostatečným podkladem pro vypracování a podání znaleckého posudku.

Krajský soud se zcela ztotožňuje s právní kvalifikací skutku jako přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, tedy, že obžalovaný jinému z nedbalosti způsobil smrt proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona a v dalším odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým se ztotožňuje.

Krajský soud pak z podnětu odvolání obžalovaného přezkoumal výrok o trestu a dospěl k závěru, že uložený výchovný trest, a to trest odnětí svobody v trvání 2 roků podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 3 let a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na 3 roky jsou tresty zákonné a zcela přiměřené. Zejména ve vztahu k uloženému trestu zákazu činnosti je nutno zdůraznit, že následky předmětné dopravní nehody, kterou obžalovaný zavinil, jsou fatální, nevratné a neodčinitelné. Obžalovaný jako řidič má záznamy v evidenční kartě řidiče a trest zákazu činnosti by ho měl vést nejen k tomu, aby si uvědomil zavinění předmětné nehody, ale především tento druh trestu má obžalovanému zabránit v účasti v silničním provozu a eliminovat tak možnost opakování trestné činnosti v dopravě, byť nedbalostní. Takto uložené tresty podle názoru krajského soudu splňují požadavky individuální i generální prevence.

Krajský soud dále přezkoumal z podnětu odvolání obžalovaného a z podnětu odvolání poškozeného Zdeňka N. i výrok o náhradě škody a výrok o nemajetkové škodě (správně nemajetkové újmě) a přiznal důvodnost odvolání poškozeného Zdeňka N.

V zásadě se krajský soud ztotožňuje s obecnými úvahami okresního soudu o způsobu stanovení výše nemajetkové újmy spočívajícím v jakési valorizaci základních částek vyplývajících z původní úpravy občanského zákoníku.

Krajský soud zastává názor, že při úvahách v souvislosti s § 2959 „nového“ občanského zákoníku je možno alespoň podpůrně vycházet z jakéhosi vývoje konkrétních částek ve vztahu k bolestnému, kdy podle staré úpravy byla částka za jeden bod při újmě na zdraví 120 Kč a podle nové metodiky se částka bolestného stanoví jako 1% z průměrné mzdy za předcházející období. V daném případě se jedná o částku 250 Kč za jeden bod. Vychází-li krajský soud z této skutečnosti, pak může učinit závěr o tom, že v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku došlo ke zdvojnásobení (zaokrouhleně) částky za jeden bod bolestného. Toto může být orientační k úvaze, jaké základní odškodnění bude pro pozůstalé v případě smrti poškozeného z titulu dopravní nehody. Vedou-li se úvahy v tom směru, že se jedná zhruba o dvojnásobek, neboť k jinému poměru nemá krajský soud žádné srovnání, pak jestliže byla původně stanovena částka ve výši 240.000 Kč jako částka pevná pro manžela, rodiče a děti, pak lze stanovit základní částku pro odškodnění nemajetkové újmy zhruba 500.000 Kč. Tato částka je pouze orientační a tuto lze navyšovat podle okolností konkrétního případu. Na straně jedné je nutno brát do úvahy okolnosti na straně poškozených (intenzita zásahu do vzájemných vztahů, věk zemřelé, případná hmotná závislost a rovněž morální zadostiučinění), na straně druhé je nutno brát do úvahy okolnosti na straně škůdce, pachatele, tedy obžalovaného (míra zavinění, příp. spoluzavinění, postoj škůdce, dopad události do sféry škůdce, majetkové poměry škůdce). Krajský soud konstatuje, že intenzita zásahu do rodinných vazeb byla výrazná, když se jedná o neodčinitelný následek, především ztrátu manželky, matky a dcery, přičemž s ohledem na zdravotní stav zemřelé (invalidní důchodkyně) není důvod nevěřit tvrzení o velmi úzkých vazbách. Dále je nutno zohlednit otázku morálního zadostiučinění.

Podle názoru krajského soudu je míra zavinění obžalovaného zcela jednoznačná s odkazem na shora uvedené, zejména pak s ohledem na závěr krajského soudu, že zavinění či spoluzavinění poškozené Marcely N. v daném případě nepřipadá v úvahu.

Při zohlednění shora uvedených skutečností a poměrů obžalovaného, skutečnosti, že vozidlo bylo zákonně pojištěno, má krajský soud za to, že je nutno odvolání poškozeného v zásadě vyhovět, ale ne v celém rozsahu. Stanovení výše nemajetkové újmy je velmi složité a obtížné a pokud krajský soud vychází ze shora uvedených vodítek, tak přiměřenou výší nemajetkové újmy je v daném případě pro manžela zemřelé částka 750.000 Kč. Krajský soud se ztotožňuje s odvolací námitkou poškozeného, že je nutno vyhodnotit jednak skutečnost, že poškozený byl přímým svědkem dopravní nehody, zejména pak samotného pádu poškozené na vozovku a situace bezprostředně po dopravní nehodě, a tudíž je nutno diferencovat nárok poškozeného od nároků ostatních pozůstalých. Na druhou stranu je třeba zohlednit fakt, že poškozená zemřelá byla ve značné míře odkázána na pomoc manžela a ostatních přímých příbuzných, nebyla přímou živitelkou rodiny. Výši nemajetkové újmy 750.000 Kč tak krajský soud považuje za přiměřenou a dostatečnou.

Závěrem lze k problematice náhrady škody, konkrétně náhrady nemajetkové újmy uvést, že rozhodování v těchto otázkách bude otázkou času a vytváření judikatury.

S ohledem na shora uvedené bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

P o u ě n í :

- I. Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.
- II. Proti tomuto rozhodnutí **j e** přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obviněného
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b/1 a)-l) nebo § 265b/2 tr. řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Olomouc 18. 11. 2015

Vypracovala:
JUDr. Lenka Konrádová

Za správnost vyhotovení:
Jaroslav Veselý, DiS.

JUDr. Bohuslav Mierva v. r.
předseda senátu